

Bruksela, dnia 9 listopada 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 52/2009

Opinie komisji w Parlamencie Europejskim październik 2009 (wybrane)

1. POWSTANIE ZGROMADZENIA PARLAMENTARNEGO EURONEST

Skład prezydium Zgromadzenia

Przewodniczący: Kristian Vigenin (S&D, Bułgaria)

Wiceprzewodniczący: Traian Ungureanu (EPP, Rumunia)

Wiceprzewodniczący: **Ryszard Czarnecki** (ECR, Polska)

Wiceprzewodniczący: Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE, Holandia)

Wiceprzewodniczący: **Jacek Saryusz-Wolski** (EPP, Polska)

<http://www.europarl.europa.eu/members/expert/otherBodies/search.do?language=PL&body=3476>

Zgromadzenie Parlamentarne Euronest to nowa instytucja, która w praktyce będzie realizować Partnerstwo Wschodnie. Będzie funkcjonować w oparciu o Parlament Europejski oraz parlamenty 6 państw: Ukrainy, Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu, Mołdawii i Białorusi (reprezentantami tego kraju będą zarówno posłowie, jak i przedstawiciele pozaparlamentarnej, demokratycznej opozycji). Po stronie PE Zgromadzenie liczyć będzie 98 członków i zastępców.

Szefem Zgromadzenia po stronie PE został bułgarski socjalista, Kristian Vigenin. Jego pierwszym zastępcą jest Traian Ungureanu (EPP, Rumunia), drugim - Ryszard Czarnecki (ECR, Polska), trzecim Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE, Holandia) a czwartym kolejny Polak, Jacek Saryusz-Wolski (EPP, Polska).

Gdyby w skrócie określić cel tego nowego instrumentu unijnej polityki wschodniej, jakim jest Euronest, to cytując posła Ryszarda Czarneckiego można powiedzieć, „że ma wyciągać te 6 krajów z rosyjskiej strefy wpływów politycznych, militarnych i ekonomicznych - i przyciągać je do UE”.

2. WYBRANO PREZYDIA DELEGACJI PARLAMENTARNYCH

Dwadzieścia dwie delegacje z czterdziestu parlamentarnych delegacji, za pomocą których eurodeputowani utrzymują regularne kontakty z krajowymi i regionalnymi parlamentami z państw spoza UE, wybrało swoich przewodniczących i wiceprzewodniczących. Osiemnaście delegacji dokonało wyboru wcześniej, podczas sesji w Strasburgu dniach 16 i 17 września br.

- **Parlament Panafrykański**

Przewodniczący: Michael Gahler (EPP, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Giles Chichester (ECR, Wielka Brytania)

Wiceprzewodnicząca: Liisa Jaakonsaari (S&D, Finlandia)

- **NATO**

Przewodniczący: **Jacek Saryusz-Wolski** (EPP, Polska)

Wiceprzewodniczący: Charles Tannock (ECR, Wielka Brytania)

Wiceprzewodniczący: Ioan Mircea Pascu (S&D, Rumunia)

- **Chiny**

Przewodniczący: Crescenzo Rivellini (EPP, Włochy)

Wiceprzewodniczący: Henri Weber (S&D, Francja)

Wiceprzewodnicząca: Iliana Ivanova (EPP, Bułgaria)

- **Rosja**

Przewodniczący: Knut Fleckenstein (S&D, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Werner Schulz (Zieloni/ALE, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Alojz Peterle (EPP, Słowenia)

- **Była Jugosłowiańska Republika Macedonii**

Przewodniczący: Jorgo Chatzimarkakis (ALDE, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Jiri Havel (S&D, Czechy)

Wiceprzewodniczący: Athanasios Plevris (EFD, Grecja)

- **Kanada**

Przewodniczący: Philip Bradbourn (ECR, Wielka Brytania)

Wiceprzewodnicząca: Elisabeth Jeggle (EPP, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Wolf Klinz (ALDE, Niemcy)

- **Ukraina**

Przewodniczący: **Paweł Robert Kowal** (ECR, Polska)

Wiceprzewodniczący: Siiri Oviir (ALDE, Estonia)

Wiceprzewodnicząca: Viliija Blinkeviciute (S&D, Litwa)

- **Iran**

Przewodnicząca: Barbara Lochbihler (Zieloni/ALE, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Kurt Lechner (EPP, Niemcy)

Wiceprzewodnicząca: Cornelia Ernst (GUE/NGL, Niemcy)

- **Półwysep Arabski**

Przewodnicząca: Angelika Niebler (EPP, Niemcy)

Wiceprzewodniczący: Holger Krahmer (ALDE, Niemcy)
Wiceprzewodniczący: Claude Moraes (S&D, Wielka Brytania)

- **Kazachstan, Kirgistan, Uzbekistan, Tadżykistan, Turkmenistan i Mongolia**

Przewodniczący: Paolo Bartolozzi (EPP, Włochy)
Wiceprzewodniczący: Bart Staes (Zieloni/ALE, Belgia)
Wiceprzewodniczący: Alfreds Rubiks (GUE/NGL, Łotwa)

- **Japonia**

Przewodniczący: Johannes Cornelis van Baalen (ALDE, Holandia)
Wiceprzewodnicząca: Sandra Kalniete (EPP, Łotwa)
Wiceprzewodniczący: **Janusz Lewandowski** (EPP, Polska)

- **Białoruś**

Przewodniczący: **Jacek Protasiewicz** (EPP, Polska)
Wiceprzewodniczący: Valdemar Tomasevski (ECR, Litwa)
Wiceprzewodniczący: Justas Vincas Paleckis (S&D, Litwa)

- **Indie**

Przewodniczący: Graham Watson (ALDE, Wielka Brytania)
Wiceprzewodniczący: Athanasios Pafilis (GUE/NGL, Grecja)
Wiceprzewodnicząca: **Lena Barbara Kolarska-Bobińska** (EPP, Polska)

- **Armenia, Azerbejdżan i Gruzja**

Przewodniczący: Milan Cabrnoch (ECR, Czechy)
Wiceprzewodniczący: Zoran Thaler (S&D, Słowenia)
Wiceprzewodniczący: Vytautas Landsbergis (EPP, Litwa)

- **Afganistan**

Przewodniczący: Thijs Berman (S&D, Holandia)
Wiceprzewodniczący: Philippe Juvin (EPP, Francja)
Wiceprzewodniczący: Pino Arlacchi (ALDE, Włochy)

- **Republika Południowej Afryki**

Przewodniczący: Michael Cashman (S&D, Wielka Brytania)
Wiceprzewodnicząca: Judith Sargentini (Zieloni/AL, Holandia)
Wiceprzewodniczący: Alf Svensson (EPP, Szwecja)

- **Kraje Azji Południowej**

Przewodniczący: Jean Lambert (Zieloni/ALE, Wielka Brytania)
Wiceprzewodniczący: John Attard-Montalto (S&D, Malta)
Wiceprzewodniczący: Thomas Mann (EPP, Niemcy)

- **Kraje Azji Południowo-Wschodniej ASEAN**

Przewodniczący: Werner Langen (EPP, Niemcy)
Wiceprzewodniczący: Robert Goebbels (S&D, Luksemburg)
Wiceprzewodniczący: Ivo Belet (EPP, Belgia)

- **Irak**

Przewodniczący: Struan Stevenson (ECR, Wielka Brytania)
Wiceprzewodnicząca: Esther De Lange (EPP, Holandia)
Wiceprzewodnicząca: Silvia Costa (S&D, Włochy)

- **Australia i Nowa Zelandia**

Przewodniczący: Mara Bizzotto (EFD, Włochy)
Wiceprzewodniczący: Georgios Papastamkos (EPP, Grecja)
Wiceprzewodniczący: Reimer Boge (EPP, Niemcy)

- **Euro-Śródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne**

Przewodniczący: **Jerzy Buzek** (EPP, Polska)
Przewodnicząca Komisji Politycznej: Tokia Saïfi (EPP, Francja)
Wiceprzewodnicząca Komisji Gospodarczej: Inés Ayala Sender (S&D, Hiszpania)
Wiceprzewodniczący Komisji Kultury: Raül Romeva i Rueda (Zieloni/ALE, Hiszpania)
Wiceprzewodniczący Komisji Praw Kobiet: Sergio Silvestris (EPP, Włochy)

3. PODKOMISJA PRAW CZŁOWIEKA - Prawa człowieka w Rosji: sytuacja na Kaukazie

Pogarszająca się sytuacja w dziedzinie praw człowieka w Rosji, zwłaszcza na północnym Kaukazie, była tematem publicznego przesłuchania w Parlamencie Europejskim z udziałem posłów i działaczy rosyjskich organizacji pozarządowych. Uczestnicy zastanawiali się między innymi, jak najlepiej zapewnić równowagę między dialogiem z Rosją a międzynarodowymi naciskami wywieranymi na kremlowskie władze.

„Dzisiejsza debata odbywa się w smutnym kontekście”, rozpoczęła **Heidi Hautala**, przewodnicząca w Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego, która zorganizowała przesłuchanie. „Tego lata zostali zamordowani obrońcy praw człowieka: Natalia Estemirowa, Zarema Sadulajewa, Alik Dżabraiłow, Stanisław Markielow i jego asystent”.

Za pośrednictwem wideokonferencji z Niżnego Nowogrodu **Stanisław Dmitriewski**, redaktor naczelny gazety „*Prawo-zaszczita*” („Ochrona praw”), wezwał do utworzenia specjalnego trybunału dla Czeczenii do osądzenia zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych podczas konfliktu zbrojnego w Czeczenii. Dziennikarz zaapelował do Parlamentu Europejskiego o wsparcie przy powoływaniu stałej komisji do zbadania faktów w rejonie północnego Kaukazu. *Towarzystwo Przyjaźni Rosyjsko-Czeczeńskiej to organizacja pozarządowa, która prowadzi monitoring naruszeń praw człowieka w Czeczenii i innych częściach Północnego Kaukazu. Codziennie wydaje komunikat dla mediów na temat „zaginięć” i innych poważnych naruszeń praw człowieka. Wraz z Towarzystwem Praw Człowieka w Niżnym Nowogrodzie wydaje gazetę „Prawo-zaszczita”.. Towarzystwo ma swoją siedzibę w Niżnym Nowogrodzie, posiada też biuro na Północnym Kaukazie.*

Działacz obrony praw człowieka, **Siergiej Kowaliow** mówił o obecnych tendencjach politycznych w Rosji: „Nasza konstytucja nie działa, nie mamy wolnych wyborów, panuje cenzura środków masowego przekazu, brakuje podziału władzy”. Kowaliow

należy do współzałożycieli organizacji Memoriał, która ma na celu rehabilitację ofiar prześladowań politycznych w czasach sowieckich. Organizacja znajduje się wśród nominowanych do nagrody Sacharowa Parlamentu Europejskiego na rzecz Wolności Myśli 2009.

Magomed Kazbijew, przedstawiciel inguskiej opozycji krytykował represyjny reżim w Inguszetii, gdzie dochodzi do zabójstw dziennikarzy, działają szwadrony śmierci i nadal stosuje się tortury. „W czasie prezydentury Zjazikowa, zabito dwa tysiące młodych ludzi poniżej dwudziestego roku życia, a wielu pozostaje zaginionych”, alarmował Kazbijew.

- **Wsparcie dla obrońców praw człowieka w Rosji**

Niemiecka posłanka **Barbara Lochbihler** z grupy Zielonych wezwała państwa członkowskie UE do przyjęcia większej liczby imigrantów z Inguszetii. Holenderski socjaldemokrata, **Thijs Berman** zaproponował rozszerzenie programów wymiany dla rosyjskich studentów, dziennikarzy i naukowców w celu zwiększenia świadomości demokratycznej oraz ułatwienia przy wydawaniu unijnych wiz krótkoterminowych dla obrońców praw człowieka.

- **Dialog i naciski w relacjach z Rosją**

Niektórzy posłowie, wśród nich dawny opozycjonista, były prezydent Litwy, **Vytautas Landsbergis**, obecnie poseł grupy EPP, byli sceptyczni wobec efektów dialogu politycznego na temat praw człowieka, który Unia Europejska prowadzi obecnie z Rosją. Inni deputowani podkreślali, iż UE powinna nadal podnosić kwestię praw człowieka w konsultacjach z Kremlem. Przewodnicząca Podkomisji Praw Człowieka, **Heidi Hautala** (Zieloni, Finlandia) podkreśliła, iż w przyszłości umowy o partnerstwie i współpracy z Federacją Rosyjską powinny zawierać dające się wyegzekwować klauzule dotyczące przestrzegania praw człowieka.

4. KOMISJA DS. GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH – Wymiana poglądów z komisarz ds. konkurencji Neelie Kroes

Komisarz ds. konkurencji, **Neelie Kroes**, uczestniczyła w posiedzeniu Komisji ds. Gospodarczych i Monetarnych PE.

Komisarz ds. konkurencji, **Neelie Kroes**, uczestniczyła w posiedzeniu Komisji ds. Gospodarczych i Monetarnych PE. Zanim przeszła do omawiania sprawozdania rocznego za rok 2008 oraz kryzysu, podkreśliła, że ryzyka nie da się wyregulować. Potrzebna jest zmiana kulturowa i większy poziom samodyscypliny.

Przechodząc następnie do tematu kryzysu zauważyła, że w porównaniu z poprzednimi kryzysami, związanymi z ryzykiem protekcjonizmu, tym razem UE poradziła sobie nieźle. Reakcje Komisji Europejskiej były na czas. KE wyrażała głośny sprzeciw wobec protekcjonizmu i pokazała, że polityka konkurencyjności jest bardzo ważna dla ochrony wspólnego rynku. Ponadto, tempo i skala kryzysu wykazały kolejną tendencję: Komisja Europejska stała się katalizatorem. Egzekucja i nadzór nad realizacją polityki to nadal główne zadania Komisji Europejskiej, ale potrzeba

działania po upadku Lehman Brothers sprawiła, że KE zaczęła bliżej i w nowy sposób współpracować z EBC, krajowymi bankami i państwami członkowskimi, celem dostarczenia i zagwarantowania pewności prawnej i większej stabilności na rynku finansowym.

Najistotniejsza była umiejętność odpowiedzi na kryzys w połączeniu z odpowiednimi politykami - finansową, monetarną i fiskalną, co ostatecznie przełożyło się na sukces. Odpowiednie polityki pomogły w lepszym formułowaniu odpowiedzi na kryzys w zakresie polityki konkurencyjności.

System Komisji Europejskiej działa w sposób efektywny. Środki kontrolne KE, jeśli chodzi o pomoc państwową uznawane są za bardzo dobre. Od początku chodziło w nich o lepsze wsparcie długoterminowej strategii na rzecz rozwoju i miejsc pracy. I faktycznie, do momentu rozpoczęcia kryzysu państwa członkowskie wydawały mniej na pomoc państwową uzyskując równocześnie lepsze efekty, ponieważ pomoc była skoncentrowana na badaniach, rozwoju i innowacjach zamiast na działaniach na korzyść dużych przedsiębiorstw, czy też upadających branż.

Kiedy przyszedł kryzys, zmiana sposobu podejścia stała się kluczowa. Trzeba było 4 lat reform, by dostosować odpowiedzi do potrzeb i udzielić lepszej pomocy. W szczególności, niemałe kwoty pomocy zostało przekazane dla indywidualnych banków. Celem tej pomocy było osiągnięcie celu horyzontalnego, czyli stabilizacja systemu finansowego. Koncentracja na tym celu to jeden z największych kroków naprzód KE w zakresie pomocy państwowej. Udało się osiągnąć zamierzone cele bez zapominania o zasadzie równych szans dla wszystkich. Poza tym KE nie zostawiła rachunku do zapłacenia przez wszystkich płatników podatków. Wspólny rynek nie został naruszony, ponieważ KE stworzyła wyjątkowy system konkurencyjności.

Komisarz Kroes wymieniła listę działań, które pomogły Komisji podczas pierwszego etapu kryzysu:

- możliwości egzekucji i bezpośredniego nadzoru
- odpowiednie ramy instytucjonalne w ramach KE
- gotowość do prowadzenia stałych reform
- funkcjonująca europejska sieć konkurencji
- solidna reputacja
- gotowość zadawania trudnych pytań
- zdecydowane zaangażowania na rzecz konsekwencji działania we wszystkich państwach członkowskich.

• **Roczny Raport nt. Konkurencji**

Jednym z najważniejszych przesłań Komisji, zawartym w rocznym raporcie, jest powiązanie mocnych zasad z elastycznymi procesami, co pomogło w kryzysie. Komisarz wyraziła również zadowolenie z przejścia w KE do pracy w oparciu o poszczególne projekty, co było pomocne w okresie kryzysu. Podkreśliła, że w swojej dyrekcji ma pracowników, zajmujących się kwestiami fuzji, monopoli i pomocy państwowej. To było bardzo pomocne w obszarze bankowości, gdzie koncentracja wiedzy i doświadczenia w jednym miejscu pomogła w okresie kryzysu.

• **Pomoc państwowa**

Roczne sprawozdanie zawiera opis środków dotyczących restrukturyzacji i ratowania firm, które zostały przyjęte celem walki z kryzysem.

1. Waga jasnej komunikacji została podkreślona we wszystkich dokumentach dotyczących walki z kryzysem. KE stworzyła szczególne wytyczne dotyczące np. umacniania aktywów banków, restrukturyzacji w sektorze bankowym, itp.
2. KE przedłużyła do października 2012 wytyczne dotyczące pomocy państwowej w ratowaniu i restrukturyzacji firm w tarapatach w trudnościach.
3. Komisja Europejska wydała nowe wytyczne nt. dostępu do internetu szerokopasmowego, tak by na te projekty skierowane były fundusze publiczne, które wzmocnią konkurencyjność UE i zagwarantują dostęp do szerokopasmowego internetu dla wszystkich obywateli europejskich (wrzesień).
4. KE stworzyła również mamy również uproszczone procedury udzielenia pomocy w dziedzinie szkoleń dla pracowników niepełnosprawnych i upośledzonych (czerwiec).

Komisarz podkreśliła, że dla utrzymania wzrostu gospodarczego, a szczególnie w trakcie kryzysu, zasady polityki konkurencyjności są bardzo istotne, ponieważ umożliwiają lepsze alokowanie zasobów, lepszą ochronę konsumenta i podatników, lepsze szanse dla MŚP i wzmocniają innowacje. Dodała, że sektor finansowy jest wyjątkowym obszarem. Interwencje w tym sektorze nie powinny być wykorzystywane jako wymówka na przepływ ogromnych kwot pomocy państwowej do innych sektorów. Chodzi o to, że systemy finansowe są krwioobiegiem naszej gospodarki i cała gospodarka powinna z nich skorzystać. Egzekwowanie zasad konkurencji pozwoli na wyjście z kryzysu.

W kontekście ożywienia gospodarczego - jesteśmy dalecy od wyjścia z problemów kryzysu. UE będzie musiała borykać się ze skutkami natury gospodarczej przez wiele lat, w szczególności w zakresie zadłużenia publicznego. Zgodziła się OECD, że dzisiejsze polityki w dziedzinie kryzysu nie powinny kwestionować możliwości ożywienia gospodarczego ani wspólnego rynku. Komisarz podkreśliła, że ramy tymczasowe dotyczące pomocy państwowej były ważne i osiągnęły swój cel, ale są one tymczasowe i nie będą utrzymane na dłużej.

• **Fuzje i monopole**

Wiele inicjatyw zostało podjętych, jeśli chodzi o środki w dziedzinie walki z monopolami i właściwą kontrolę fuzji.

- Biała Księga dotycząca m.in. kwestii naruszeń zasad antymonopolowych,
- Zastosowanie uproszczonych procedur ugodowych,
- Ustalenie priorytetów dotyczących postępowania w przypadku wrogich przejęć itd.,
- Zmienione zasady dotyczące fuzji jako środka naprawczego.

• **Badania sektorowe**

KE zbiera informacje na temat sektora farmaceutycznego. Wraz z pojawiającymi się kosztami związanymi ze starzeniem się społeczeństwa oraz nowymi zagrożeniami takimi jak świńska grypa, nie można opóźniać starań zmierzających do poprawy funkcjonowania tego sektora. W tym kontekście ważne jest to, by zdać sobie sprawę, że takie analizy branż i sektorów przynoszą efekty po wielu latach - ci, co mają doświadczenie w branży energetycznej, wiedzą o tym.

- **Kartele i konsumenci**

W sprawozdaniu z 2008 r. jest specjalny rozdział nt. konsumentów i karteli, zgodnie z priorytetami PE i KE, które zostały uzgodnione. Ostatnie statystyki są następujące

- łączna kwota kar za 34 przedsięwzięcia wyniosła 2.27 miliarda EUR w 7 sprawach dotyczących karteli w 2008 r. - poczynając od sektora bananów do sektora okien,
- 8 przedsięwzięć w dwóch sprawach dotyczących karteli zostało ukarane karą w wysokości 1.24 miliarda EUR w 2009 r.

KE wynalazła specjalny środek umożliwiający neutralizację szkód wyrządzonych przez kartele. Komisarz podkreśliła, że będzie usatysfakcjonowana dopiero wtedy, gdy łączna kwota sankcji wyniesie zero. Konieczne jest dokonanie swoistego pomiaru szkód wyrządzonych przez kartele.

W chwili obecnej służby Komisji analizują działalność 18 karteli, które podlegały decyzjom komisji w latach 2005-2007. KE, używając bardzo konserwatywnych założeń, odnotowała, że dla tych 18 karteli, zidentyfikowanie ok. 10% różnicy w należnościach, jest równoznaczne ze stratą w wysokości 7 mld EUR. KE będzie kontynuowała działania w tym obszarze.

Realne wartości byłyby z pewnością wyższe. W oparciu o badania w Wielkiej Brytanii wiadomo, że na każdy zidentyfikowany kartel jest 5 innych, które zostały gdzieś ukryte i niemożliwa jest ich identyfikacja. Praca karteli uniemożliwia przekazanie miliardów euro we właściwe ręce.

- **Sankcje oraz proces ich egzekucji**

Celem KE jest ograniczenie szkód wyrządzanych przez kartele. Pani komisarz czasem spotyka się z opinią, że wysokie kary są prokonsumenckie, ale antybiznesowe. Jednak się z tym nie zgadza. W jej opinii kartele i inni łamiący prawo, powodują straty dla wszystkich Europejczyków. Firmy również cierpią z powodu wyższych kosztów, jeśli ich dostawcy są częścią kartelu, więc wysokie kary na pewno są również w najlepszym interesie przedsiębiorstw, które chcą działać w sposób praworządny. Niektóre kary są wysokie, ale są one zawsze obliczane w oparciu o zyski i obroty danego przedsiębiorstwa generowane w oparciu o sprzedaż danej usługi i czas trwania wykroczenia. Co więcej, KE nigdy nie może przekroczyć 10% obrotów firmy. Podkreśliła, że 4 z 5 kar nakładanych na kartele wynoszą poniżej 5% rocznych obrotów przedsiębiorstwa. Sankcje KE są skutecznym sposobem na odstraszenie oszustów i chronią konsumentów przed utratą miliardów euro.

- **Podsumowanie**

KE musi dążyć do utrzymania równych szans dla wszystkich, dbać o dobrostan konsumentów w UE, ale także nadać pracy KE szerszy wymiar. KE pokazuje, że mocne i sprawiedliwe regulacje rynkowe są potrzebne. Ci, którzy oszukują system zostają ukarani. W opinii pani komisarz, jest to bardzo ważne przesłanie dla polityków i obywateli.

KE udało się to wszystko osiągnąć za mniej niż 100 mln euro rocznie. Biorąc pod uwagę wpływ, jaki te działania miały na rynek, a więc zapobieżenie potencjalnym stratom w wysokości miliardów euro, pani komisarz podkreśliła, że polityka konkurencji na rynku naprawdę przynosi dobra wartość dodaną.

5. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZDROWIA PUBLICZNEGO – NOWA szczepionka przeciw grypie H1N1

Komisja Europejska umożliwiła pod koniec września szybkie wejście na rynek dwóch szczepionek przeciwko nowej odmianie grypy AH1N1. Remedium powinno znaleźć się we wszystkich państwach członkowskich jeszcze przed rozpoczęciem sezonu grypowego. Czy te szczepionki są bezpieczne? Posłowie z parlamentarnej Komisji Ochrony Środowiska i Zdrowia Publicznego, pod przewodnictwem **Jo Leinena** (S&D, Niemcy) rozmawiali 3 października z komisarz do spraw zdrowia, **Androullą Vassiliou** i dyrektorem Europejskiej Agencji Leków, **Thomasem Lönngrenem**.

Według Europejskiego Centrum do spraw Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) od wybuchu epidemii w kwietniu tego roku na nową grypę zmarło 4334 osób, z czego 174 w państwach członkowskich Unii Europejskiej i EFTA. W samej Unii zanotowano ponad 55 tysięcy potwierdzonych przypadków grypy, na całym świecie ponad 350 tysięcy. Liczba jest prawdopodobnie wyższa, ponieważ wiele państw nie prowadzi szczegółowych statystyk medycznych.

Najczęstsze przypadki zakażenia występują w grupie wiekowej od pięciu do dwudziestu czterech lat. Hospitalizacji wymagają najczęściej u dzieci w wieku poniżej czterech lat.

Niektórzy eksperci przewidują, że rozwój epidemii grypy nabierze tempa wraz z nadejściem zimy, jeśli nie rozpoczniemy wkrótce odpowiedniego programu szczepień.

ECDC oceniło, że nadchodzącej zimy wirus jest w stanie zainfekować do 30 procent populacji Unii Europejskiej, mówiła na posiedzeniu Komisji europejska komisarz do spraw zdrowia, **Androulla Vassiliou**.

- **Nowe szczepionki wkrótce na rynku**

Po kilkumiesięcznym badaniu w Europejskiej Agencji Leków (EMA), Komisja Europejska zatwierdziła szczepionkę **Focetria**, produkowaną przez szwajcarską firmę

Novartis, oraz Pandemic brytyjskiego koncernu farmaceutycznego GlaxoSmithKline. Działająca w Londynie agencja prowadziła testy w trybie przyspieszonym w obawie, iż za mało szczepionki będzie dostępne na rynku przed rozpoczęciem sezonu na grype.

- **Grypa typu A (H1N1)**

- Objawy: wysoka gorączka (najczęściej powyżej 38°C), kaszel, suchość w gardle, bóle mięśni, dreszcze, a czasem biegunka i wymioty.
- Unikaj kontaktu z osobami, którzy wykazują objawy grypy.
- Nie przebywaj w zatłoczonych miejscach (środkach komunikacji miejskiej itp.).
- Regularnie myj i dezynfekuj ręce.
- Nie dotykaj oczu, nosa i ust, gdyż tamtędy wirus wnika do organizmu.
- Dużo śpij, utrzymuj aktywność umysłową, unikaj stresu, pij dużo płynów i jedz zdrową żywność.

Szczepionki mają zmniejszyć ryzyko choroby i śmierci na nową odmianę grypy w populacji europejskiej. Mogą być stosowane we wszystkich państwach członkowskich UE oraz w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii.

- **Czy szczepionki są bezpieczne?**

Podczas dyskusji z dyrektorem zarządzającym Europejskiej Agencji Leków, Thomasem Lönnngrenem wielu posłów wyraziło obawy o bezpieczeństwo szczepionek, które zostały wprowadzone na rynek po krótszym niż zwykle okresie badań.

„Czy szczepionki są bezpieczne dla dzieci i osób z grup podwyższonego ryzyka? Potrzebujemy rzetelnych informacji”, nalegał niemiecki poseł **Peter Liese** (EPP). Deputowanych szczególnie interesował wpływ szczepionki na kobiety w ciąży.

„Wiele osób nie chce się szczepić, ponieważ boją się nieprzewidywalnych skutków ubocznych” mówiła niemiecka socjaldemokratka, **Dagmar Roth-Behrendt**. Podkreśliła, że ludzie chcą wiedzieć, czy bezpieczna jest podróż metrem, czy można się witać przez uściśnięcie ręki, itp. Dodała, że ludziom potrzebna jest informacja o tym, kto powinien się zaszczepić.

Dyrektor unijnej agencji leków, **Thomas Lönnngren**, wyjaśniał iż, skutki uboczne szczepionki są minimalne w porównaniu z zagrożeniem dla osób, które mogły zostać zakażone, gdyby szczepionka nie powstała.

Komisarz **Vassiliou** natomiast mówiła, że Komisja może jedynie informować i koordynować działania, ale to państwa członkowskie same ustalają, jakie grupy są dla nich priorytetowe, a więc najbardziej narażone na ryzyko.

Michèle Rivas francuska posłanka z grupy Zielonych zwróciła uwagę, iż szczepionka została dopuszczona na rynek, choć ze względu na skrócony okres testów brakuje danych klinicznych. Testy były wykonywane jedynie na zdrowych dorosłych, nie ma natomiast danych nt. dzieci i kobiet ciężarnych.

„Zgodnie z opinią ECDC, nie ma powodów, by przypuszczać, że szczepionka jest niebezpieczna dla dzieci i kobiet w ciąży, jednak kolejne testy będą przeprowadzane, by to sprawdzić”, odpowiedziała komisarz Vassiliou.

„To oczywiste, że nie dysponujemy danymi klinicznymi, ponieważ ten rodzaj grypy dopiero wykryto. Szczepionki te nie powinny być jednak postrzegane jako zupełnie nowe farmaceutyki, ale jako szczepionki podobne do stosowanych przeciwko grypie sezonowej, tylko z nowej odmiany wirusa”, wyjaśniał Lönngren.

Francuska posłanka **Françoise Grossetête** (EPP) pytała, dlaczego tak wiele hałasu panuje wokół grypy N1H1, która jest w istocie bardzo podobna do grypy sezonowej, która nie jest tak niebezpieczna i sama w sobie nie odpowiada za zbyt wiele przypadków śmiertelnych.

6. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZDROWIA PUBLICZNEGO - Unia pomaga cierpiącym na chorobę Alzheimera

Ponad siedem milionów Europejczyków zmagają się z chorobą Alzheimera lub demencją naczyniową. Liczba pacjentów może podwoić się w ciągu najbliższych dwudziestu lat. Konieczne jest ograniczenie kosztów społecznych, zapewnienie nadziei, godności i zdrowszego życia milionom cierpiących oraz ich rodzinom. Belgijski poseł z grupy Zielonych, **Philippe Lamberts** koordynuje działania Parlamentu Europejskiego zmierzające do połączenia wysiłków badawczych przeciwko chorobom neurodegradacyjnym.

W związku ze wzrostem średniej długości życia i malejącą proporcją osób czynnych zawodowo w stosunku do liczby emerytów wzrasta obciążenie społeczne i ekonomiczne spowodowane chorobami neurodegeneracyjnymi. Szacuje się, że w 2005 r. koszty bezpośrednich świadczeń zdrowotnych oraz opieki niezinstytucjonalizowanej w odniesieniu do choroby Alzheimera i innych demencji w EU-27 wyniosły łącznie 130 mld euro (21 tys. euro na pacjenta).

Komisja Europejska proponuje:

- wczesne diagnozowanie demencji i działania mające na celu zmniejszenie ryzyka zachorowania
- poprawa koordynacji badań naukowych między państwami UE
- wymiana informacji o najlepszych praktykach
- stworzenie forum poświęconego prawom, samodzielności i godności pacjentów

Dwadzieścia państw w Europie wyraziło zainteresowanie połączeniem zasobów i prowadzeniem badań w dziedzinach, w których wspólna inicjatywa przyniesie znaczącą wartość dodaną w porównaniu do obecnych, rozdrobnionych działań badawczych w Europie.

Państwa Unii Europejskiej uznały, że pierwszy wspólny plan badań naukowych należy rozpocząć od badań poświęconych chorobie Alzheimera i podobnym schorzeniom. Wspólne planowanie badań naukowych dotyczy państw Unii Europejskiej gotowych do wzięcia udziału w pracach nad wspólnym programem badań strategicznych.

Posel **Philippe Lamberts** tłumaczy, iż przygotowywane w Parlamencie sprawozdanie ma zapewnić, że wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej połączą swoje wysiłki badawcze. Choroby neurodegeneracyjne, w tym choroba Alzheimera czy choroba Parkinsona, stanowią zagrożenie dla milionów Europejczyków i ich rodzin. Współpraca jest niezbędna by badania przyniosły szybki postęp. Oczekiwane rezultaty wymagają sporych inwestycji. Posel będzie zachęcał wszystkie państwa członkowskie do aktywnego zaangażowania w określenie, rozwój i wdrożenie wspólnej agendy badań naukowych w dziedzinie chorób neurodegeneracyjnych oraz do poprawy danych epidemiologicznych na temat choroby Alzheimera i innych form demencji.

Wczesne badania diagnostyczne, badania w zakresie czynników ryzyka (takich jak czynniki środowiskowe) oraz kryteria wczesnej diagnostyki są niezwykle istotne w zapobieganiu i leczeniu choroby. W przygotowanym sprawozdaniu znajdują się zalecenia prowadzenia szeroko zakrojonych badań epidemiologicznych i klinicznych w ramach współpracy międzynarodowej i podejścia wielodyscyplinarnego, obejmującego diagnozę, leczenie, profilaktykę oraz badania społeczne.

Ponadto, poseł proponuje, by problemy demencji powinien zostać uwzględniony we wszystkich obecnych i przyszłych inicjatywach Unii Europejskiej związanych z profilaktyką chorób.

7. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZDROWIA PUBLICZNEGO - Konieczne jest wypracowanie ambitnego międzynarodowego porozumienia podczas konferencji w Kopenhadze

Wypracowanie ambitnego międzynarodowego porozumienia podczas konferencji COP15 w Kopenhadze w grudniu br. będzie wymagało określenia celów redukcji emisji dla krajów rozwijających się i rozwiniętych, ustalenia sankcji za ich nieprzestrzeganie i określenia zobowiązań dotyczących finansowania. Taką opinię wyraziła Komisja Środowiska Parlamentu Europejskiego, w opinii której dalsze zwlekanie z podjęciem działań o wymiarze ogólnosiwiatowym może doprowadzić do tego, że przyszłe pokolenia nie będą w stanie kontrolować zmian klimatu.

Komisja Środowiska zwraca się do państw UE o dalsze rozwijanie polityki zewnętrznej w zakresie zmian klimatu oraz o jednomyślność, tak aby Unia zachowała wiodącą rolę podczas negocjacji na Konferencji Stron COP 15, oraz o utrzymanie wysokiej poprzeczki w dyskusjach z partnerami międzynarodowymi w celu wypracowania w Kopenhadze ambitnego porozumienia międzynarodowego, w zgodzie z najnowszymi wynikami badań naukowych oraz z „celem 2°C”

Apeluje również do szefów państw lub rządów wszystkich stron uczestniczących w COP 15 o nadanie tej kwestii możliwie najwyższego priorytetu i o wykazanie się politycznym przywództwem oraz podkreśla, jak ważna jest dyspozycyjność szefów państw lub rządów zapewniająca ich udział w prowadzonych w ramach COP 15 obradach wysokiego szczebla, celem uniknięcia możliwości zaistnienia sytuacji, w której porozumienie obejmujące znaczące i długoterminowe krajowe zobowiązania

nie zostałyby osiągnięte, ponieważ obecni na konferencji negocjatorzy nie dysponowaliby wymaganym mandatem lub upoważnieniem politycznym.

W projekcie rezolucji, przyjętym przez Komisję stosunkiem głosów 55 za, 1 przeciw, przy 3 głosach wstrzymujących się, eurodeputowani stwierdzają, że:

- międzynarodowe porozumienie powinno zapewnić osiągnięcie do 2020 r. zbiorowego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w krajach rozwiniętych, mieszczącego się w górnej części przedziału 25-40% w porównaniu z 1990 r.; w perspektywie długoterminowej, do 2050 r., poziom docelowy redukcji emisji dla UE oraz innych krajów rozwiniętych powinien wynosić co najmniej 80% w porównaniu z 1990 r.
- porozumienie międzynarodowe powinno zagwarantować, że, jako grupa, kraje rozwijające się ograniczą wzrost swojego poziomu emisji o 15-30% poniżej obecnych tendencji, aby zapewnić osiągnięcie „celu 2°C”;
- cele w zakresie redukcji uzgodnione w porozumieniu międzynarodowym powinny być zgodne z „celem 2°C” oraz z najnowszymi wynikami naukowymi; dlatego też wzywają do regularnych przeglądów porozumienia, co 5 lat, dla zagwarantowania, że cele w zakresie redukcji będą wystarczająco ambitne, aby iść w parze z celem „2°C”, oraz nadal zgodne z najnowszymi wynikami naukowymi;
- zbiorowy wkład UE w działania łagodzące i realizację potrzeb dostosowawczych krajów rozwijających się nie powinien być niższy niż 30 mld EUR rocznie do 2020 r., która to kwota może zwiększać się wraz ze zdobywaniem wiedzy na temat intensywności zmian klimatycznych oraz skali związanych z nimi kosztów;
- zarówno cele w zakresie redukcji emisji, jak i zobowiązania dotyczące finansowania powinny zostać objęte wzmocnionym systemem zgodności, w tym mechanizmami wczesnego ostrzegania i sankcjami, takimi jak odebranie jednostek emisji, które miałyby zostać przyznane w przyszłości;
- surowe normy w zakresie jakości projektów muszą być częścią przyszłych mechanizmów wyrównawczych w celu uniknięcia sytuacji, w której kraje rozwinięte odbierałyby niekosztowne możliwości redukcji krajom rozwijającym się, a ponadto w celu zagwarantowania wysokiego standardu takich projektów, charakteryzujących się wiarygodnym, sprawdzalnym i rzeczywistym dodatkowym ograniczeniem emisji, a także wspierających zrównoważony rozwój w takich krajach.

Eurodeputowani podkreślają, że zawarcie porozumienia w Kopenhadze mogłoby dostarczyć odpowiedniego bodźca dla „nowego ładu ekologicznego zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju”, pobudzając zrównoważony wzrost gospodarczy i społeczny, wspierając ekologicznie zrównoważone technologie, energię odnawialną i wydajność energetyczną, ograniczając zużycie energii oraz tworząc nowe miejsca pracy i zapewniając spójność społeczną zarówno w krajach rozwiniętych, jak i w krajach rozwijających się.

Eurodeputowani uznają wagę zobowiązania Japonii dotyczącego zmniejszenia emisji o 25 % do 2020 r. i z zadowoleniem przyjmuje pozytywne sygnały z Chin. W kontekście tych wydarzeń wzywają Stany Zjednoczone, aby w wiążący sposób określiły cele zapowiadane podczas kampanii wyborczej, a tym samym wyraźnie zasygnalizowały, że przodujące kraje rozwinięte są zdecydowane na kontynuację walki ze zmianami klimatu. W związku z tym, zwracają dodatkowo uwagę, że duże znaczenie ma również wkład ze strony Indii.

8. KOMISJA ROLNICTWA - Kryzys mleczny: Parlament przyspiesza pomoc dla rolników

Konieczna jest natychmiastowa pomoc dla unijnego mleczarstwa pogrążonego w poważnym kryzysie. Dlatego na nadzwyczajnym posiedzeniu posłowie z Komisji Rolnictwa spotkali się z komisarz **Mariann Fischer Boel**, która przedstawiła konkretne działania podjęte przez Komisję Europejską. Kryzys finansowy przyniósł spadek popytu, a ceny spadły o połowę od 2007 roku. W czwartek Parlament wyda opinię w sprawie pomocy dla rolników.

Protesty zdesperowanych producentów mleka i serów rozlały się po całej Europie. Żądając działań od rządów swoich krajów i od Unii Europejskiej, rolnicy wylewają hektolitry mleka z cystern wprost na ulice, blokują traktorami drogi, wprowadzają do miast stada bydła.

W połowie września Parlament przyjął rezolucję popierającą wykorzystanie środków finansowych Wspólnej Polityki Rolnej na walkę z kryzysem mlecznym. Posłowie zażądali również trzystu milionów euro na bezpośrednią pomoc dla najbardziej poszkodowanych rolników. Komisarz Boel poinformowała, iż Komisja Europejska może przeznaczyć na ten cel 280 milionów euro.

Większość posłów, podobnie jak **Albert Dess** (EPP, Niemcy), zaakceptowała propozycję komisarz Boel. Niemiecki poseł zastrzegł jednak, iż każde państwo członkowskie powinno samo decydować o tym, do kogo trafi pomoc.

- **Dwa razy więcej od państwa**

Dozwolona pomoc rządowa dla rolników indywidualnych wzrośnie dwukrotnie, do piętnastu tysięcy euro na osobę. Dotyczy to pieniędzy, które zostaną wypłacone do końca przyszłego roku. Komisja Europejska przystąpiła właśnie do zmiany zasad przyznawania pomocy przez kraje członkowskie.

„Myśląc o przyznawaniu pomocy, musimy pamiętać, iż poszczególne kraje UE są w stanie lepiej lub gorzej radzić sobie z konkurencyjnością”, mówił **Luis Manuel Capoulas Santos**, portugalski poseł z grupy Socjalistów i Demokratów.

Szkocki liberał **George Lyon** argumentował, że podjęte działania mogą być krzywdzące dla bardziej wydajnych producentów, którzy lepiej radzą sobie z kryzysem.

- **Szybkie działania w trybie kryzysowym**

20 października biorąc pod uwagę dobro rolników, Parlament zgodził się rozpatrzyć propozycje komisji w trybie pilnym. Dlatego już 22 października, posłowie wydadzą opinię w sprawie dwóch nowych rozwiązań antykryzysowych:

Komisja Europejska chce, by kraje UE27 wykorzystały na restrukturyzację swoich sektorów produkcji mleczarskiej pieniądze przeznaczone na opłaty za przekroczenie dopuszczalnych limitów produkcji mleka. Suma ta w normalnych warunkach trafia do budżetu Unii Europejskiej.

W wypadku poważnych zakłóceń na rynku mleka, Komisja mogłaby szybko i bez zgody Parlamentu przyjmować rozwiązania stabilizujące. Taka zasada obowiązuje już w innych sektorach gospodarki UE. Pomysł nie podoba się dużej części posłów, gdyż osłabia mechanizm demokratycznej kontroli instytucji UE.

„Wystawiamy Komisji czek in blanco i nie mamy pojęcia, jak te pieniądze zostaną wydane”, mówił o ostatniej propozycji **Martin Häusling** z grupy Zielonych. Poseł dodał jednak, iż „potrzebujemy szybkiego rozwiązania, gdyż w przyszłym roku może być za późno”.

9. KOMISJA PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII – Zarządzanie Internetem

Gościem kolejnego posiedzenia Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii była unijna komisarz **Viviane Reding**, odpowiedzialna za społeczeństwo informacyjne i media. Komisarz Reding przedstawiła podsumowanie dotychczasowych działań Komisji oraz plany na przyszłość, w kwestiach takich jak między innymi nowe technologie, rozwój bibliotek cyfrowych i szerokopasmowy dostęp do Internetu. W czasie swojego wystąpienia wyraziła zaniepokojenie realizacją programu dotyczącego szerokopasmowego dostępu do Internetu w niektórych krajach członkowskich, zwłaszcza na terenach wiejskich. Program powinien być zrealizowany do 2013 roku. Wiele państw członkowskich wciąż nie wypracowało planów dotyczących rozwoju tej dziedziny lub nie ma zabezpieczonych na ten cel odpowiednich środków. Komisja Europejska przeznaczyła na ten cel 1 miliard euro w ramach swojej polityki regionalnej, 2,5 miliarda w funduszach regionalnych. Jednak rządy działają za mało aktywnie.

Poseł **Lena Kolarska-Bobińska** zabrała głos w dyskusji, pytając o możliwości współpracy Parlamentu Europejskiego z Komisją Europejską, w celu przyspieszenia prac i zwiększenia dynamiki działań. Zauważyła, że sam lobbing przez posłów parlamentów krajowych oraz eurodeputowanych nie jest wystarczający, zwłaszcza że zapóźnienia w tej dziedzinie w niektórych regionach Europy są bardzo duże. Odniosła się również do kwestii pakietu telekomunikacyjnego (Telecoms Package) i kwestii neutralności, budzącej wiele wątpliwości wśród wyborców.

10. KOMISJA WOLNOŚCI OBYWATELSKICH - Sprawy kryminalne o charakterze transgranicznym

Osoby oskarżone o przestępstwa o charakterze transgranicznym powinny mieć takie same prawa, przysługujące innym oskarżonym, a więc przede wszystkim prawo apelacji, wyboru osoby ją reprezentującej i pomocy w tłumaczeniu, stwierdziła Komisja Wolności Obywatelskich Parlamentu Europejskiego. Posłowie dodali te prawa do propozycji Komisji Europejskiej, w celu zapewnienia, by ludzie nie byli sądzeni dwa razy w dwóch różnych państwach członkowskich za popełnienie tego samego przestępstwa.

Projekt Rady zmierza do zapewnienia, by ta sama osoba nie musiała uczestniczyć w tożsamyh równocześnie prowadzonych postępowaniach karnych w różnych państwach członkowskich a dotyczących tego samego przestępstwa. Rada chce zapewnić współpracę między władzami sądowymi państw członkowskich poprzez wykorzystanie bezpośrednich konsultacji, by postępowanie prowadzone było w jednym państwie członkowskim. Władze sądowe musiałyby wymieniać określone i niezbędne minimum informacji w sprawach o charakterze transgranicznym.

- **Prawa oskarżonego**

Poprawki wprowadzone przez parlamentarną komisję mają na celu wzmocnienia praw proceduralnych, do których należą następujące. Osoba formalnie oskarżona o popełnienie przestępstwa powinna mieć prawo apelacji, wyboru osoby ją reprezentującej i do otrzymania właściwego tłumaczenia i pomocy prawnej.

Eurodeputowani również wprowadzili do projekty całkowity zakaz dzielenia się informacjami dotyczącymi: pochodzenia rasowego i etnicznego, religii, wiary lub też orientacji seksualnej oskarżonego.

- **Postępowanie karne w jednym państwie**

Eurodeputowani popierają pomysł Rady, aby w celu osiągnięcia porozumienia, co do skutecznego rozwiązania, które pozwoli uniknąć negatywnych skutków równoległych postępowań oraz zbędnych nakładów czasu i zasobów stosownych właściwych organów, odbywać bezpośrednie konsultacje pomiędzy tymi organami. Takie skuteczne rozwiązanie może polegać przede wszystkim na skoncentrowaniu postępowania karnego w jednym państwie członkowskim na przykład w wyniku przeniesienia postępowania. Może też polegać na jakimkolwiek innym rozwiązaniu, w tym w zakresie jego umiejscowienia w czasie, pozwalającym na skuteczne i rozsądne prowadzenie takiego postępowania. W tym kontekście szczególną uwagę należy zwrócić na kwestię gromadzenia dowodów, na którą może wpłynąć prowadzenie równoległych postępowań.

- **Jurysdykcja jakiego państwa?**

Agencja ds. Współpracy Prawnej – Eurojust, powinna być w większym stopniu zaangażowana w ten proces. Co więcej, choć Rada odnosi się do pojęcia współpracy i konsensusu, jako głównych zasad unikania konfliktów, sprawozdawczyni wyraziła żal, że projekt: „nie stwarza żadnego mechanizmu, który naprawdę rozwiązywałby

konflikty kompetencyjne ani nie ustanawia żadnych kryteriów decydujących o tym które państwo członkowskie powinno mieć w danym procesie jurysdykcję”.

Eurodeputowani z Komisji przyjęli sprawozdanie posłanki **Renate Weber** (ALDE, Rumunia), stosunkiem głosów 46 za, 4 przeciw, przy 2 głosach wstrzymujących się.

11. KOMISJA ZATRUDNIENIA I SPRAW SPOŁECZNYCH - Prawa konsumentów: pytania dotyczące harmonizacji

Całkowita harmonizacja praw konsumenta w Unii Europejskiej, zaproponowana przez Komisję Europejską, może doprowadzić do obniżenia rangi i jakości pewnych praw – stwierdzili eurodeputowani i eksperci, którzy spotkali się podczas posiedzenia Komisji Zatrudnienia i Spraw Społecznych Parlamentu Europejskiego.

Punktem wyjścia jest chęć przewycięzenia nadmiernej fragmentacji rynku wewnętrznego. W chwili obecnej, konsumenci, którzy nie mają takich samych praw we wszystkich państwach członkowskich a firmy muszą przestrzegać różniących się od siebie praw krajowych obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich. Całkowita harmonizacja praw konsumentów i ujęcie tego w jednej dyrektywie jest zdaniem Komisji Europejskiej jedynym sposobem na zagwarantowanie takiego samego poziomu ochrony dla wszystkich konsumentów, poprawę jasności prawnej oraz stymulowanie handlu transgranicznego. Ale ambitny plan Komisji okazuje się być kontrowersyjny.

- **Minimum czy pełna harmonizacja?**

Niektórzy eurodeputowani są zdania, że pełna harmonizacja może doprowadzić do obniżenia rangi i jakości niektórych praw konsumentów. Organizacja europejska BEUC, śledząca politykę rynkową zwłaszcza dużych firm w celu zabezpieczenia praw konsumenta, stwierdza, że przyznanie jednakowych praw wszystkim konsumentom niekoniecznie przyniesie korzyści tym konsumentom, którzy już mogą cieszyć się z wysokiego poziomu ochrony. Dla przykładu, konsumenci na Cyprze, w Finlandii i Luksemburgu stracą z uwagi na to, że zostanie skrócony okres umożliwiający rezygnację z zakupu i oddanie produktu do sklepu. Z kolei prawa konsumentów z Francji, Polski czy też Włoch wzrosną.

Andreas Schwab (EPP, Niemcy), eurodeputowany odpowiedzialny za ten projekt legislacyjny w PE, jest zdania, że minimalna harmonizacja – gdzie każdy z krajów zachowuje dotychczasowe prawa w zakresie ochrony praw konsumentów, pod warunkiem, że zapewniony zostanie minimalny poziom ochrony konsumenta, taki sam w całej Unii Europejskiej – nie jest dobrym rozwiązaniem. Jest on zdania, że wszystkie definicje (włącznie z określeniem podstawowego terminu „konsument”) i prawa (sprzedaż na odległość, w sklepie, informacja, rezygnacja z zakupu) powinny być całkowicie zharmonizowane. Poziom harmonizacji konieczny dla innych praw, w szczególności gwarancji, wymaga pogłębionej dyskusji, podczas gdy klauzule w umowach (jak na przykład określenie „nieuczciwych warunków”) nie powinny być zharmonizowane.

- **Najlepsze rozwiązania ciągle w fazie opracowywania**

Niektórzy eurodeputowani, którzy są całkowicie przeciwni całkowitej harmonizacji tej legislacji, włącznie z **Evelyne Gebhardt** (S&D, Niemcy) i **Heide Rühle** (Zieloni/EFA, Niemcy) są zdania, że bariery językowe, psychologiczne i kulturowe stanowią znacznie większe przeszkody w handlu transgranicznym, (zwłaszcza przez internet) niż fragmentacja pod względem prawnym rynku wewnętrznego.

Ale przedstawiciele Komisji obecni podczas posiedzenia stwierdzili, że nie zamierzają rezygnować z zasady całkowitej harmonizacji prawnej. Komisja jest zdania, że jest to niejako „wyspa na morzu zamieszania” wynikającego z różnic pomiędzy prawami krajowymi. Według eurodeputowanego **Malcolma Harbour** (ECR, Wielka Brytania), przewodniczącego Komisji Rynku Wewnętrznego, okaże się w najbliższym czasie „jakie będą rozmiary wyspy i morza”. Do najistotniejszych problemów i pytań poseł Harbour zaliczył te dotyczące zakresu przyszłej dyrektywy oraz wyboru obszarów, gdzie całkowita harmonizacja przyniesie korzyści nie tylko konsumentom, ale również firmom i biznesom.

Ocena wpływu dyrektywy, która już została przeprowadzona, może przynieść odpowiedzi na powyższe pytania, jednakże kilku eurodeputowanych i ekspertów było zdania, że dokumenty dostarczone przez Komisję Europejską są niewystarczające. Przedstawiciel szwedzkiej prezydencji zauważył, że projekt dyrektywy, który został przedstawiony już ponad rok temu, w październiku 2008 r., nadal jest na etapie wstępnym i że kwestia podstawowa, a więc znalezienia optymalnego poziomu harmonizacji, nie została jeszcze rozwiązana.

12. KOMISJA WOLNOŚCI OBYWATELSKICH - Prawa obywatelskie: program sztokholmski

Kraje członkowskie Unii Europejskiej powinny wspólnie pracować na rzecz rozwiązania problemów wynikających z napływu imigrantów, walczyć z dyskryminacją, polepszyć dostęp do sądów i wzmocnić prawa więźniów i solidarność a także umożliwić skorzystanie ze wszystkich pozytywnych aspektów jednolitego rynku wewnętrznego dzięki europejskiego prawa kontraktowemu - takiego zdania są posłowie do Parlamentu Europejskiego, przygotowujący się do przyjęcia podczas sesji Parlamentu Europejskiego w listopadzie rezolucji określającej cele programu działań w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych na najbliższe pięć lat. O ostatecznym kształcie tzw. programu sztokholmskiego zadecydują szefowie rządów państw członkowskich UE na szczycie zaplanowanym na 10-11 grudnia.

- **„Musimy zasłużyć sobie na szacunek”**

Parlament Europejski będzie współdecydował w tych kwestiach po wejściu w życie Traktatu z Lizbony. Z tego względu przewodniczący Komisji Wolności Obywatelskich, **Juan Fernando López Aguilar** (S-D, Hiszpania), powiedział: „Musimy zasłużyć sobie na szacunek i wzmocnić naszą zdolność do współpracy z parlamentami narodowymi”. **Carlo Casini** (EPP, Włochy), przewodniczący Komisji Spraw Konstytucyjnych dodał, że rola parlamentarzystów krajowych „nie powinna być postrzegana przez pryzmat zastąpienia roli eurodeputowanych, ale poprzez pryzmat większego zaangażowania obywateli Europy, ponieważ parlamentarzyści

krajowi są bliżej obywateli”. Stwierdził, że jest to bardzo istotne z punktu widzenia wdrażania zasady pomocniczości.

Przewodniczący Komisji Spraw Prawnych, **Luigi Berlinguer** (S-D, Włochy), wyjaśnił, że celem programu sztokholmskiego jest znalezienie równowagi pomiędzy potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa a wolnością, rozumianą jako poszanowanie praw podstawowych każdego obywatela.

- **„Bezpieczeństwo wydaje się mniej ważne”**

Simon Busuttil (EPP, Malta) wyjaśnił, że jego grupa polityczna chce Europy obywateli i bezpiecznej Europy, z naciskiem na ten drugi element. Wyraził żal, że w przygotowanym projekcie rezolucji PE kładzie się bardzo słaby nacisk na kwestie bezpieczeństwa. Wzywał również do silnej solidarności - solidarności działań a nie słów. Z jego opinią zgodził się eurodeputowany **Claude Moraes** (S-D, Wielka Brytania), dla którego „najważniejsze kwestie dotyczące solidarności w projekcie rezolucji wymagają poprawek i ich wzmocnienia”. Podkreślił, że tekst jest wyważony, niemniej jednak potrzebne jest wprowadzenie nowych instrumentów dotyczących polityki azylowej.

Andrew Duff (ALDE, Wielka Brytania) podkreślił, że „zaproponowany projekt powinien zająć się kwestią złożoności tzw. „procesu grupy środka” (co pozwoli na głosowanie w Radzie za pomocą większości kwalifikowanej), w którym grupa państw członkowskich jest popychana do przodu”. Dodał, że przydatne byłoby jasne określenie kompetencji parlamentów narodowych w tym obszarze.

„Niektóre prawa podstawowe są ponad innymi, wyłączone. W zaproponowanym projekcie nie zachowano równowagi. Widzimy coraz więcej środków zapobiegawczych i instrumentów prewencyjnych”, powiedział **Jan Philipp Albrecht** (Zieloni/EFA, Niemcy), dodając, że w jego opinii zasada proporcjonalności została w tekście rezolucji złamana. **Mario Borghezio** (EFD, Włochy) wyraził żal, że zaproponowany dokument nie zawiera tego, co powinien, a więc odpowiedzi pranej na zagrożenia związane z terroryzmem i islamskim fundamentalizmem. Wzywał również legislatorów do dokładnego przyjrzenia się kwestii możliwych relacji pomiędzy organizacjami terrorystycznymi a siecią przemytników ludzi.

Pozostali posłowie do PE byli również zdania, że niezbędne jest stworzenie systemu rozwiązań prawnych dla ofiar przestępstw, zwłaszcza dla ofiar handlu ludźmi oraz przemocy wobec kobiet, i wzywali do stworzenia europejskiej strategii walki z tymi patologiami. Ponadto, zdaniem posłów, walce z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną powinny towarzyszyć rozwiązania pozwalające zaskarżyć nieproporcjonalne do zagrożenia i niejasne zasady bezpieczeństwa, a także niewłaściwe stosowanie tych zasad. Priorytetem powinno być promowanie praw ofiar terroryzmu i zapewnienie im finansowej rekompensaty.

- **„Przyszłość będzie bardziej demokratyczna”**

Przedstawiciel prezydencji szwedzkiej powiedział, że z uwagi na przekonanie o słuszności i potrzebę takich działań, prezydencja będzie kładła nacisk na prawa podstawowe, ponieważ przystąpienie Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji

Praw Człowieka poprawi przejrzystość i otwartość zarówno procesu stanowienia prawa, jak i innych z nim powiązanych. Rada będzie dokładnie przyglądać się kwestiom bezpieczeństwa i sprawiedliwości, mając na uwadze zagrożenia bezpieczeństwa w Europie.

Przedstawiciel Komisji Europejskiej powiedział, że w po wejściu w życie Traktatu z Lizbony przyszłość w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości będzie na pewno bardziej demokratyczna, z uwagi na większą kontrolę tego obszaru przez Parlament Europejski a także kontrolę sądową i rewizję Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

13. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH - premier Mołdawii Vlad Filat o potrzebie pomocy finansowej dla jego kraju

„Mołdawia ryzykuje wcześniejszymi wyborami, jeśli parlamentowi nie uda się wybrać nowego prezydenta”, powiedział premier Mołdawii **Vlad Filat** podczas spotkania z Komisją Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego. Eurodeputowani zapewnili go o swoim wsparciu i niektórzy wezwali do uruchomienia programu pomocowego dla Mołdawii.

Premier Filat wyraził obawy, że ta była republika radziecka będzie musiała przeprowadzić nowe wybory parlamentarne, jeśli koalicji czterech partii, która wytworzyła się po wyborach w lipcu, nie uda się zebrać ośmiu głosów, które potrzebuje, by parlament mógł wybrać prezydenta Mołdawii. Obecna koalicja ma 53 głosy w parlamencie, ale potrzebuje 61 głosów, by wybrać następcę prezydenta **Vladimira Voronina**, który odszedł ze stanowiska 10 września 2009 r. „Zgodnie z obowiązującą konstytucją, kolejne wybory nie mogą mieć miejsca, dlatego że mieliśmy już wybory dwukrotnie” (5 kwietnia i 29 lipca), powiedział premier.

Podczas debaty, kilku rumuńskich eurodeputowanych zapewniało premiera o ich poparciu dla podejmowanych reform: administracji publicznej, sądowej i policyjnej oraz poprawy ochrony praw człowieka.

Adrian Severin (S&D, Rumunia) i **Jelko Kacin** (ALDE, Słowenia) wzywali do uruchomienia pomocy finansowej dla Mołdawii celem wsparcia demokratycznych procesów w tym kraju.

Monica Luisa Macovei (EPP, Rumunia), przewodnicząca delegacji PE ds. stosunków z Mołdawią, podkreślała potrzebę jasnego określenia perspektywy wejścia Mołdawii do Unii Europejskiej, dodając, że stworzenie takiej perspektywy będzie motywacją do poważnych zmian na lepsze w tym kraju.

• Wolność prasy

Elena Băsescu (EPP, Rumunia) spytała o wolność prasy w Mołdawii. Odnosząc się do podstawowej krytyki tegorocznych wyborów, dotyczącej braku wolności prasy i wolności słowa, premier Filat podkreślił konieczność skutecznego „egzekwowania istniejącego prawodawstwa, które jest dobre, ale zostało w sposób katastroficzny implementowane”.

- **Kredyty z Rosji i Chin**

Premier **Filat** powiedział, że jest nadal zainteresowany kredytem w wysokości 150 milionów USD zaoferowanym przez Federację Rosyjską, który by pomógł w opanowaniu rosnącego deficytu budżetowego. W sumie kredyt miałby wynieść 500 milionów USD a 150 milionów USD to byłaby pierwsza rata.

Premier Filat był jednak bardziej ostrożny mówiąc o kredycie z Chin, w wysokości 1 miliarda USD. Odpowiadając na pytanie posła **Charlesa Tannoeka** (ECR, Wielka Brytania) tego dotyczące, powiedział, że kontrakt na budowę infrastruktury drogowej nie zostanie podpisany. Pieniądze chińskie miały być przekazywane za pośrednictwem firmy Covec - największego chińskiego przedsiębiorstwa budowlanego. Oficjalnie miało ono wykorzystać fundusze na modernizację mołdawskiej infrastruktury. Covec sugerował, iż chiński kredyt nie musi ograniczać się do miliarda dolarów i że „Chiny mogą zapewnić finansowanie wszystkich projektów, ważnych dla Mołdawii”.

Partia Komunistów Republiki Mołdawii rządzi krajem od 2001 roku. Od kwietniowych wyborów Moskwa wyraźnie wsparła rządzących komunistów, a Unia Europejska potępiła przypadki łamania praw człowieka.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy zaapelował do Kiszyniowa o pilną korektę budżetu w celu ograniczenia deficytu publicznego, który może przekroczyć wskaźnik 11 procent PKB. Wyraził gotowość wsparcia Mołdawii, oferując pomoc techniczną, doradztwo w kwestii polityki gospodarczej wsparcie finansowe. Jednak Mołdawia tej pomocy nie przyjęła. Mołdawia należy do najbiedniejszych krajów na w Europie. Szacuje, że w tym roku PKB spadnie o 3,4 procent w stosunku do roku 2008.

14. KOMISJA DS. BUDŻETU - Budżet 2010: Eurodeputowani przywracają zaproponowane wcześniej poziomy finansowania

Po trzydniowym maratonie, Komisja ds. Budżetu wprowadziła swoje poprawki do większej części założeń budżetowych na przyszły rok 2010, uwzględniając wsparcie dla branży mleczarskiej, ale równocześnie przekładając głosowanie na temat finansowania planu odbudowy gospodarczej na kolejny tydzień.

„Z powodu kryzysu Rada domaga się ograniczenia budżetu. My w Parlamencie Europejskim wierzymy, że Parlament posiada wiele możliwości skutecznego zapewnienia, że kryzys uda się przezwyciężyć” - powiedział sprawozdawca projektu budżetu **László Surján** (EPP, Węgry).

Eurodeputowani głosowali nad przywróceniem kwot ujętych we wstępnej wersji budżetu przygotowanej przez Komisję Europejską dla większości elementów budżetu. Nie poparli cięć budżetowych w wysokości 1,8 miliarda EUR zaproponowanych przez Radę.

Eurodeputowani poszli nawet o krok dalej niż Komisja, jeśli chodzi o finansowanie niektórych priorytetowych obszarów.

- **Energetyka, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz dialog społeczny**

Członkowie Komisji Budżetowej zagłosowali nad zwiększeniem płatności na energetyczne sieci transeuropejskie (dodając 10 milionów EUR do zaproponowanych przez Radę 6 milionów EUR) i na transport (dodając 150 milionów EUR do zaproponowanych przez Radę 685 milionów EUR). Zagłosowali również nad zwiększeniem środków przeznaczonych na Program Ramowy Konkurencyjność i Innowacja - Inteligentna Energia o 35 milionów EUR (Rada zaproponowała 40 milionów EUR).

Komisja zagłosowała nad zwiększeniem środków na finansowanie badań dla małych i średnich przedsiębiorstw o 30 milionów EUR (Rada zaproponowała finansowanie na poziomie 97.3 miliona EUR).

Aby wzmocnić dialog społeczny, członkowie Komisji zaproponowali dodanie 2 milionów EUR do 13 milionów EUR zaproponowanych przez Radę.

- **Obywatelstwo i komunikacja**

W obszarze obywatelstwa, obejmującym polityki takie jak Europa dla obywateli oraz paraolimpiadę, podstawowym celem sprawozdawcy **László Surjána** było przywrócenie propozycji Komisji Europejskiej sprzed cięć poczynionych przez Radę.

Komunikacja z obywatelami europejskimi i dziennikarzami jest jednym z priorytetów procedury budżetowej na rok 2010. Komisja Budżetowa nie tylko przywróciła, ale również podniosła pułapy finansowania tego celu.

- **Palestyna, Morze Bałtyckie i zmiany klimatyczne**

Odnosnie nagłówka „Unia Europejska na arenie międzynarodowej”, Komisja Budżetowa zagłosowała nad zwiększeniem poziomu finansowania tego elementu o 25 milionów EUR, które mają zostać przeznaczone na pomoc finansową dla Palestyny, co spowodowało zwiększenie poziomu pomocy do kwoty 295 milionów EUR w zobowiązaniach i 260 milionów EUR w płatnościach.

Innym priorytetem była Strategia Morza Bałtyckiego, na której finansowanie Komisja przyjęła dodatkową kwotę 20 milionów EUR, która ma zostać przeznaczona na koordynację działań i informowanie.

W kontekście zmian klimatycznych, Komisja zagłosowała za przyjęciem dodatkowych 50 milionów EUR w zobowiązaniach i 20 milionów EUR w płatnościach na rezerwę, która może zostać uruchomiona celem realizacji założeń, które będą mogły zostać przyjęte w Kopenhadze podczas konferencji klimatycznej w grudniu 2009 r.

- **Zwiększone wsparcie dla Frontexu i dla funduszu dla uchodźców**

W obszarze bezpieczeństwa, wolności i sprawiedliwości, głosowanie przebiegało zgodnie z trendem wzrostowym, a więc w opinii eurodeputowanych agencja Frontex

powinna otrzymać dodatkowo 5 milionów EUR (a więc w sumie 59,4 miliona EUR) a Europejski Fundusz Uchodźców - dodatkowo 8 milionów EUR (w sumie więc 92,3 miliona EUR).

- **Kolejne kroki**

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie budżetu zostanie przyjęta podczas sesji plenarnej w Strasburgu w dniach 19-22 października. Posiedzenie Komitetu Pojedynczego PE i Rady odbędzie się w listopadzie.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie debat podczas posiedzeń komisji Parlamentu Europejskiego i serwisu prasowego PE.